

Historie založení sokola v Kounově

Sokol Kounov byl založen 23.3.1919 po téměř patnáctiletém snažení. Na ustavující valné hromadě byl do čela tělocvičné jednoty postaven její zakladatel řídící učitel Rudolf Veselý. Pamětní deska s jeho portrétem je umístěna po levé straně u vchodu do budovy dnešní sokolovny. V době svého založení čítala kounovská jednota 84 členů. Počátky jednoty byly opravdu těžké, neboť scházelo všechno včetně peněz. Nebylo nářadí a nebyla ani vhodná místnost ke cvičení. Cvičilo se v prázdné učebně školy, ale i ve dvou německých hostincích a za pěkného počasí na školním dvorku. Teprve když bratrské jednoty Nesuchyně a Domoušice půjčily jednotě některé nářadí, se cvičilo pravidelně pod vedením bratra Brunclíka a později br. Antonína Kejly, z něhož se stal neúnavný borec a později výborný náčelník. Kromě cvičení se pořádaly přednášky, akademie, divadla a mezi členstvem se konaly dobrovolné sbírky. Jméni Sokola se pomalu hromadilo, takže v roce 1923 mohla jednota zakoupit od velkostatku Jana Schwarzenberga pozemek č.p. 1347/16 o výměře 4852 m² za 4.130 Kč. Obětavostí členů jednoty byl pozemek upraven na letní cvičiště. V roce 1930 zakoupila jednota za 20.000,-Kč od Ústřední matice školské školu, která byla přímo pod cvičištěm a ve které začínala cvičit ve svých počátcích. V této škole a později tělocvičně se členové jednoty scházeli, ale prostory nevyhovovaly rozmáhajícímu se sokolskému hnutí. Proto členové usilovali o stavbu vlastní prostorné budovy. To se opravdu po 18 letech trvání jednoty sokolské v Kounově podařilo. Jednota zakoupila budovu opuštěného dolu Kateřina poblíž Kounova za 5.000,-Kč. Budovy byly rozbourány, cihly očištěny a převezeny na cvičiště potahy pana Polívky, Hockého a některých dalších členů jednoty z řad místních občanů. Se stavbou nezištně pomáhali i občané okolních vesnic: Janova, Mutějovic, Milostína a Povlčina. Z navezeného materiálu byla na jaře roku 1936 započata stavba sokolovny. Stavět se začalo podle stavebních plánů Vl.Zímy, architekta z Dejvic, za technického dozoru architekta a stavitele J.Vopršala z Rakovníka. Stavbu neúnavně řídil pan Jiří Šobek a jemu k ruce byli ostatní členové sokolské jednoty: Antonín Sailer, Václav Jirásek, Čeněk Polívka, Václav Dostál a jako odborník pan Antonín Kinderman. Stavba vznikala svépomocí bez příspěvů veřejných prostředků. Podmínky pro stavbu byly ztíženy i skutečností, že vzhledem k poloze obce byli Češi, kteří si sokolovnu stavěli, v menšině. Většina obyvatel obce byla v té době národností německé.

Na počátku stavby měla jednota na hotovosti 62.694,05 Kč. Přesto, že se jmění zvyšovalo i pomocí darů, které obstarával díky svým známostem starosta Rudolf Veselý, si musela jednota opatřit půjčku ve výši 30.000,-Kč, aby mohla stavbu sokolovny dokončit. To se skutečně podařilo a dne 13.6.1937 Tělocvičná jednota Sokol v Kounově dlouho a těžce postrádanou sokolovnu otevřela.

Otevření sokolovny se stalo velkou událostí pro celý region. Ve dvě hodiny odpoledne se slavnostně vyzdobenou obcí v doprovodu několika hudeb vydal průvod čítající 1123 krojovaných účastníků a 1500 účastníků civilních. Vpředu byla nesena státní vlajka provázena dvěma legionáři, dále následovali prapory jednotlivých spolků, sborů a zájmových skupin. Mohutné pozdravy

se měnily v bouřlivý jásot, takové oslavy Kounov nezažil.

Průvod prošel celou vsí zadním vchodem na cvičiště, kde celé odpoledne probíhala župní akademie. Z postranního balkonu sokolovny zněly projevy a zdravice hostů. Cvičilo se i na nářadí. Cvičení mužů na kladině a hrazdě bylo zlatým hřebem programu.

Po skončení akademie vyhrával trubačský sbor s terasy různých skladby až do chvíle, kdy obecnost začalo opouštět cvičiště a zvláště mladí účastníci začínali plnit krásnou tělocvičnu, kde byla v osm hodin večer zahájena sokolská veselice.

Sokolské hnutí

Na okrese Rakovník je v současné době 16 sokoloven. Česká obec sokolská se řadí k nejstarším spolkům tohoto typu na světě. Myšlenkově vznikla z emancipačních snah českého národa v 19. století. Program všestranného psycho-fyzického rozvoje člověka ji vtiskl dr.Miroslav Tyrš, profesor Univerzity Karlovy a podnikatel Jiří Figner. Sokol byl čtyřikrát zakázán nebo ve svoji činnosti omezen válkami nebo totalitními režimy. V roce 1990 byl znovuobnoven. Navázal na programové tradice, spojené s výchovným ovlivňováním člověka odpovědného za sebe, za obec, za demokratický stát.

V Kounově se po roce 1990 bohužel sokolská jednota již neobnovila. Majetkově byla budova sokolovny již v roce 1958 převedena na obec.

Sokolská opona

Skvostem sokolovny je dobře zachovalá unikátní sokolská opona autora akademického malíře Oskara Brázdy. Mistr oponu zhotovil bez nároku na honorář a veřejnosti ji předal při otevření sokolovny dne 13.6.1937.

Oskar Brázda se narodil 30.8.1887 v Rosicích u Pardubic, studoval na vídeňské akademii, kde obdržel od císaře Františka Josefa I. zlatou medaili a římské stipendium, na základě kterého odjel v roce 1913 za dalším studiem malířství do Říma. Za první světové války byl v roce 1915 internován na ostrov Sardinie, ale už v roce 1916 se do Říma vrátil. Sňatek se švédskou šlechtičnou mu otevřel dveře do salonů vyšší společnosti. Vlastenec Brázda toho využil pro podporu českého odboje. Podporoval M.R.Štefánika, jezdil za T.G. Masarykem do Londýna i za Dr. E.Benešem do Paříže. Brázdyovy obrazy visí v několika světových galeriích.

Na doporučení přátel koupil za první pozemkové reformy v roce 1924 čtyřkřídlý barokní zámek Líčkov u Žatce a Itálii natrvalo opustil. Na Líčkově žil a maloval s výjimkou druhé světové války, kdy ho přátelé usadili na zámku v Dobříši, až do své smrti v roce 1977.

S první manželkou Amelií Posseovou-Brázdovou, která byla spisovatelkou, měl dva syny. Po záboru pohraničí v roce 1938 paní

Brázdová s oběma syny emigrovala do neutrálního Švédska. Po skončení druhé světové války se sice do ČSR vrátila, ale v roce 1949 naši zemi definitivně opustila. Po roce 1948 připadl zámek Líčkov památkové správě, zemědělskému družstvu a státním lesům. Mistr Oskar Brázda však na zámku mohl zůstat. Dobrou vilou a spásou se mu v té době stala mladičká Marie Weissová. Celou dobu mu rozhodně, ale citlivě a trpělivě vytvářela podmínky pro pokračování v jeho realistické malířské tvorbě. Odmlála Mistrovi nabídky k sňatku a svolila teprve, když první Brázdova manželka roku 1957 ve Švédsku zemřela. Krásná paní Mařenka se rovněž stala hlavním objektem malířovy tvorby.

Mistr Oskar Brázda byl před svými devadesátými narozeninami jmenován zasloužilým umělcem. Paní Marie Brázdová získala líčkovské panství se zámekem a zachovalým ateliérem v restituci v roce 1992. Jejím krédem se stalo: „Líčkov musí zůstat Brázdův, musí žít jeho tvorbou a duchem“.

Zámecké paní se podařilo obrazy i pracovnu svého chotě dochovat v původním stavu a všemožně usiluje o přebudování zámku Líčkov na památník a galerii Oskara Brázdy. V letošním roce vzpomene 120 výročí narození a zároveň 30 výročí úmrtí Velkého malíře Mistra Oskara Brázdy. V duchu těchto velkých výročí bude i atmosféra na zámku Líčkov, proto jeho návštěvu vřele doporučujeme. Zámek provází osobně paní Marie Brázdová.

Popis opony dle pojetí jejího tvůrce

Levá skupina představuje český lid, pohlížející s údivem na oráče, který z tvrdé země vyoral práva i svobodu, znázorněné popelníci a starým mečem, jímž předkové za práva svá i svobodu bojovali. Nad touto skupinkou vznáší se genius vlasti, přinášející posvátný oheň nadšení. Jej provází pár letících sokolů, jenž zobrazuje vznešenou myšlenku sokolskou, stavící se plně do služeb vlasti. Děcko v náručí ženy symbolizuje nové pokolení, které hlásí se ke svému češství.

Pravá skupina zobrazuje matku Vlast, obklopenou bohyněmi umění, hudby, poesie, písemnictví. Pracující žena přináší Vlasti chléb a sůl a ji provází český lid, odhodlaný hájiti urvanou mu půdu ohněm i mečem. Postava sokolského borce, vztahující paže k blížícím se ptákům – sokolům, značí ideu Tyršovu, pronikající do území poněmčeného jako nositelka nadšení národního a vroucího vlastenectví, a hlásá naše heslo: Co Čech to Sokol. Obraz vsazen je do typické české krajiny s vlnícími se lány obilí, dole pak namalovány jsou dary země: jablka a hrozny. Dětská postavka dole, držící sokolský erb, značí mladé, zdravé pokolení, vychované v myšlence Tyršově. Věncoví, kráslicí dolní okraj opony, nese nápis „Zdar!“